

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **M. A. S.**
státní příslušnost:
t. č. pobytem

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, č. j. OAM-533/ZA-ZA11-HA12-2019,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, protože se žalobce neodstavil k pohovoru. Žalobce nyní namítá, že k tomuto postupu nebyly podmínky. Při doručování muselo dojít k chybě. Krajský soud musel posoudit, zda tak namítá důvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 10. 6. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Předvoláním ze dne 22. 9. 2020 jej žalovaný vyzval, aby se dne 6. 10. 2020 dostavil k doplňujícímu pohovoru ve věci jeho žádosti. Předvolání mu zaslal na adresu Na této adrese se měl žalobce zdržovat podle své žádosti o povolení opuštění pobytového střediska na dobu více jak 15 dnů. Podle doručenky ve správním spisu si žalobce včas nevyzvedl zásilku obsahující předvolání k pohovoru z pošty.

Byla zde uložena od 23. 9. 2020 do 6. 10. 2020. Úložní doba uplynula dne 3. 10. 2020, což byla sobota. Posledním dnem úložní lhůty proto bylo pondělí 5. 10. 2020. Po uplynutí této lhůty se vrátila žalovanému. K pohovoru se žalobce nedostavil, o čemž žalovaný do spisu pořídil úřední záznam.

3. Následně žalovaný znovu zaslal žalobci předvolání k pohovoru na den 27. 10. 2020. Druhou zásilku s předvoláním však potkal stejný osud, jako tu první. Žalobce si ji v úložní lhůtě, která plynula od 9. 10. 2020 do 23. 10. 2020, nevyzvedl. Proto se vrátila zpět žalovanému. K pohovoru se žalobce ani napodruhé nedostavil. Žalovaný o tom znovu pořídil do spisu úřední záznam. Žalovaný proto rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020, č. j. OAM-533/ZA-ZA11-HA12-2019 („rozhodnutí žalovaného“), zastavil řízení podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).

III. Žaloba

4. Žalobce namítá, že při doručování předvolání k pohovoru muselo zřejmě dojít k chybě na straně provozovatele poštovních služeb. Žalobce se totiž dlouhodobě zdržuje na „propustce“ na adrese Pravidelně si kontroluje doručenu poštu. Již v minulosti mu žalovaný bez problémů na tuto adresu doručoval písemnosti, např. vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí z prosince 2019.
5. Dne 23. 11. 2020 se žalobce dostavil na oddělení žalovaného do Zastávky u Brna, za účelem prodloužení platnosti průkazu žadatele. Tam mu řekli, aby se znovu dostavil za tři dny, dne 26. 11. 2020, kdy mu předli rozhodnutí o zastavení řízení. Žalobce s žalovaným komunikoval prostřednictvím tlumočnicka na telefonu. Snažil se vysvětlit, že předvolání k pohovoru nedostal. Žalovaný podle něj nevyvinul dostatečné úsilí, aby žalobce kontaktoval a předvolal jej na pohovor. Mohl mu zatelefonovat na telefonní číslo, které žalobce uvedl v propustce. Anebo mohl ověřit, že se žalobce zdržuje v ČR, prostřednictvím Úřadu práce, který žalobci vydal povolení k zaměstnání. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 1 Azs 46/2004-71, podle kterého v případě zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu musí správní spis obsahovat podklady dokládající zjištění, že se žadatel dlouhodobě nezdržuje v místě hlášeného pobytu. Takové důkazy však spis neobsahuje. Žalobce se navíc dne 23. 11. 2020 osobně dostavil na pracoviště žalovaného. Díky tomu žalovaný mohl vědět, že žalobce se zdržuje v ČR a má zájem na pokračování řízení o jeho azylové žádosti.
6. Závěrem žalobce dodal, že i první předvolání k pohovoru trpí vadou. Žalovaný jej totiž neodeslal v dostatečném předstihu a nesplnil podmínku podle § 23 odst. 4 zákona o azylu, podle kterého má být doručeno nejméně dva pracovní dny před konáním pohovoru. Správně žalovaný doručoval pouze druhé předvolání. To však nestačí. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu k zastavení řízení nestačí jednorázové nedostavení se žadatele k pohovoru. Musí se jednat o opakované nedostavení se po řádně doručeném předvolání.

IV. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný popírá, že se při doručování písemností dopustil pochybení. Všechny písemnosti doručoval na správnou adresu, kterou žalobce uvedl v propustce. S doručováním však byl problém během celého řízení. Kromě předvolání k pohovoru si žalobce včas nevyzvedl ani předvolání k převzetí rozhodnutí či dřívější informace o prodloužení lhůty pro rozhodnutí. Jeho neaktivitu nelze přičítat k tíži žalovanému. Žalovaný dodržel všechny své povinnosti. Mezi ně nepatří povinnost kontaktovat žadatele telefonicky ani jej jinak upozorňovat, že mu bude doručovat zásilku.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba je přípustná. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“) bez nařízení ústního jednání. Žalovaný s tím souhlasil a žalobce ve stanovené lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas.
9. Žaloba *není důvodná*.
10. Podle § 23 odst. 4 zákona o azylu má žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinnost se dostavit k pohovoru v místě a čase určeném ministerstvem, a to na písemné předvolání doručené žadateli o udělení mezinárodní ochrany nejméně 2 pracovní dny před konáním pohovoru. Nedostaví-li se žadatel o udělení mezinárodní ochrany k pohovoru v místě a čase určeném ministerstvem, pořídí se o této skutečnosti záznam.
11. Podle § 24 odst. 1 zákona o azylu se písemnosti doručují účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky. Adresou pro doručování se v souladu s odstavcem 2 rozumí (mimo jiné) adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3. Ustanovení § 82 zákona o azylu umožňuje žadatelům dočasně opouštět azylové zařízení (tedy místo svého hlášeného pobytu) a zdržovat se po určitou dobu jinde. Za určitých podmínek se jim tedy doručuje do tohoto jiného místa.
12. Podle § 25 písm. d) zákona o azylu se řízení zastaví, *jestliže se žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu nedostavil* k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo *ke pohovoru* nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
13. Zastavení řízení v tomto případě nepochybně splňovalo veškeré podmínky. V první řadě krajský soud upozorňuje na to, že žalobce nemá pravdu, že k tomu, aby žalovaný mohl řízení zastavit, je nutné, aby se žadatel *opakovaně* nedostavil k pohovoru. Judikatura, kterou žalobce cituje, se vztahuje ke staré právní úpravě, která ve znění účinném do 20. 12. 2007 skutečně vyžadovala opakované nedostavení se k pohovoru. Aktuálně platná právní úprava však již takovou podmínku nestanoví. Není proto rozhodné, že při doručování prvního předvolání k pohovoru nebyla dodržena lhůta dvou pracovních dnů v souladu s § 23 odst. 4 zákona o azylu. Stačí, že tato lhůta byla dodržena u druhého předvolání.
14. Se starou právní úpravou souvisel i požadavek judikatury, aby spis obsahoval podklady prokazující zjištění, že se žadatel dlouhodobě nezdržuje v místě hlášeného pobytu. Takový požadavek ze současné platné právní úpravy neplyne. Judikatura naopak dovozuje, že „není rozhodné, zda se v době doručování žadatel na adresu, kam mu podle § 24 odst. 1 zákona o azylu mělo být a bylo doručováno, skutečně zdržoval, anebo nikoli. Zavedením pravidla o doručování na evidenční adresu, kterou si v podstatné míře určuje sám žadatel, byla zásada, že je třeba doručovat na adresu, kde se žadatel skutečně zdržuje, opuštěna“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2019, č. j. 2 Azs 68/2018-60, bod 26).
15. Spisová dokumentace dostatečně prokazuje, že žalovaný při doručování písemností žalobci nepochybil. Všechny doručoval na adresu, na které se žalobce měl zdržovat podle své propustky. Žalobce namítá, že v minulosti při doručování na tuto adresu nebyl žádný problém. Pravda je však taková, že ze všech písemností, které se žalovaný v rámci řízení snažil žalobci doručit, se to povedlo pouze u jediné. Ve zbylých případech (dvě oznámení o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí, dvě předvolání k pohovoru a předvolání k seznámení s rozhodnutím) se základy žalovanému vždy vrátily s tím, že si je žalobce nevyzvedl v úložní lhůtě. V průběhu celého správního řízení tedy žalovaný měl s doručováním na žalobcem uvedenou adresu problémy. To ovšem skutečně svědčí spíše o liknavosti žalobce, než o tom, že by pochybení bylo na straně poskytovatele poštovních služeb. Tuto námitku se pohybuje pouze v rovině spekulací. Žalobce

nedoložil, že by se poté, co se dozvěděl o nedoručení určitých písemností, pokoušel podat u české pošty reklamaci.

16. Byť k doručení obou předvolání k pohovoru žalobce došlo fikcí, nic to nemění na správnosti postupu žalovaného při doručování. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, „právní úprava zajišťuje, že žadatel o azyl má po celou dobu řízení možnost přebírat zásilky buď v azylovém zařízení, nebo v jiném místě hlášeného pobytu, které si zvolí. Dočasně pak může zásilky přijímat na doručovací adresu. Uvedené adresy jsou zásadně evidenční povahy a žadatel má široký prostor pro vlastní úvahu a volbu, kde bude po dobu řízení ve věcech mezinárodní ochrany zásilky přebírat. Právní úprava doručování v zákoně o azylu mu podobně jako v obecné úpravě podle správního řádu dává komfortní možnost se o doručování zásilky dozvědět a vyzvednout si ji i tehdy, kdy se v době doručování na dresu, kam mu bylo doručováno, fyzicky nenacházel. (...) Je to zásadně žadatel, kdo určuje, kam mu bude doručováno. K tomu, aby se o tom, že mu je doručována zásilka, dozvěděl včas, postačí, bude-li zhruba jednou za týden až deset dnů kontrolovat poštovní schránku v místě doručování. Za těchto podmínek je zcela přiměřené po něm požadovat, aby výše uvedené také činil. Nečiní-li tak a v místě, kam mu má být doručováno, nekontroluje došlou poštu, je zásadně k jeho tíži, pokud si zásilku z tohoto důvodu nevyzvedne a uplynutím úložní doby bude zásilka doručena fikcí“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2019, č. j. 2 Azs 68/2018-60, body 22 a 23). Z pohledu podmínek § 25 písm. d) zákona o azylu nehraje roli, zda k doručení předvolání k pohovoru došlo náhradním způsobem, podstatné je pouze to, že se žalobce bez závažného důvodu k pohovoru nedostavil.
17. Nedůvodně jsou také námitky žalobce, že žalovaný nevyvinul dostatečnou snahu kontaktovat žalobce. Není povinností žalovaného kontaktovat žadatele v případě, že se mu nepodaří doručit určitou písemnost. Krajský soud si ostatně jen stěží dokáže představit, jak by pracovník žalovaného měl telefonicky kontaktovat žadatele mluvícího pouze jazykem urdu. Po žalovaném také nelze spravedlivě požadovat, aby se snažil ověřit dostupnost žalobce prostřednictvím jiných orgánů státní správy. Řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je pořád řízením o žádosti. Je tedy hlavně na žadateli, aby v tomto řízení vyvíjel náležitou aktivitu. Rozhodne-li se bydlet mimo azylové zařízení, má minimálně povinnost kontrolovat si doručenou poštu. V žádosti o povolení opuštění pobytového střediska, kterou žalobce opakovaně vyplnil, prohlásil, že si uvědomuje, že na jím uvedenou adresu mu žalovaný může doručovat písemnosti. Toto prohlášení bylo v rodné řeči žalobce. O své povinnost přebírat poštu, proto musel vědět a měl ji řádně plnit, chtěl-li v řízení pokračovat.
18. Krajský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že v této věci byly podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu. Pro úplnost krajský soud dodává, že zastavení řízení pro nedostavení se k pohovoru neznamena, že by žalobce zcela pozbyl šance na udělení mezinárodní ochrany. V souladu s § 11c odst. 1 zákona o azylu platí, že za opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany se nepovažuje první opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná do devíti měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým skončilo předchozí řízení o udělení mezinárodní ochrany, bylo-li řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. d), e), f), h) nebo j). Žalobce tedy pořád má možnost podat svou žádost znovu, aniž by nesl negativní důsledky obecně spojené s podáním opakované žádosti.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. července 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce